

Krajský soud v Praze
náměstí Kinských 234/5
150 00 Praha 5

Váš dopis zn.: **51 A 48/2019-32**
ze dne 31. ledna 2020

Praha 19. února 2020

Č. j.: MZDR 4629/2020-4/PRO

MZDRX01932U9

Žalobce:

[REDACTED]

trvale bytem (a místem podnikání) [REDACTED]

[REDACTED], právně zastoupena Zuzanou Candigliota,
advokátkou se sídlem Burešova 615/6, 602 00 Brno - Veverí

Žalovaný:

Ministerstvo zdravotnictví

se sídlem Palackého nám. 375/4, 128 00 Praha 2

- vyjádření žalovaného k žalobě proti rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví ze dne 29. srpna 2019, č.j. MZDR 34678/2019-2/PRO
- zaslání spisové dokumentace – prostřednictvím poštovní přepravy

Žalovaný v návaznosti na výzvu Krajského soudu v Praze ze dne 31. ledna 2020, č.j. 51 A 48/2019-32, jež byla žalovanému doručena téhož dne, ve výše uvedené právní věci předkládá následující **vyjádření k žalobě**.

I.

Ke včasnosti podání žaloby

Žalovaný není schopen na základě zaslané žaloby a výzvy soudu zjistit, zda byla žaloba podána včas. Napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. září 2019. Žaloba je datována 12. listopadu 2019, ale není doloženo, kdy byla podána u krajského soudu.

II.

K průběhu správního řízení

Dne 1. června 2015 podala účastnice řízení u krajského úřadu žádost o udělení, resp. rozšíření oprávnění k poskytování zdravotních služeb, a to pro formu péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta, druh zdravotní péče ošetrovatelská péče a pro obor porodní asistentka – vedení fyziologického porodu. Účastnice řízení byla již ke dni podání této žádosti poskytovatelkou zdravotních služeb v oboru porodní asistentka, ošetrovatelská péče ve vlastním sociálním prostředí pacienta, kteréžto postavení získala na základě rozhodnutí krajského úřadu ze dne 12. ledna 2015, č.j. 170819/2014/KUSK, pravomocně potvrzeného rozhodnutím ministerstva ze dne 3. března 2015, č.j. MZDR 9712/2015-2/PRO. Usnesením krajského úřadu ze dne 16. února 2016, č.j. 021589/2016/KUSK, sp. zn. SZ_078809/2015/KUSK, bylo řízení o žádosti o udělení (rozšíření) oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle § 66 odst. 1 písm. h) správního řádu zastaveno z důvodu existence překážky věci rozhodnuté ve smyslu § 48 odst. 2 správního řádu, neboť účastnice řízení požadovaným oprávněním co do oboru a formy péče již disponuje, a to na základě pravomocného rozhodnutí krajského úřadu ze dne 12. ledna 2015, č.j. 170819/2014/KUSK. Proti tomuto usnesení podala účastnice řízení v zákonné lhůtě dne 7. března 2016 elektronicky odvolání, doplněné písemně dne 11. března 2016, které bylo rozhodnutím ministerstva ze dne 4. dubna 2016, č.j. MZDR 20858/2016-2/PRO, zamítnuto a napadené usnesení

potvrzeno. Na základě žaloby proti rozhodnutí ministerstva bylo toto rozhodnutí, jakož i usnesení krajského úřadu rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 24. dubna 2019, č.j. 48 A 62/2016-33, zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

Krajský soud v Praze vyhodnotil žádost účastnice jinak než správní orgány, které měly za to, že se domáhá fakticky oprávnění, jímž již disponuje, pouze jeho rozsah interpretuje jinak než správní orgány. Krajský soud v Praze posoudil, přes odůvodnění správních orgánů, věc tak, že správní orgány omezily rozsah oprávnění, resp. že nerozhodly právě o tom aspektu žádosti, který se týká vedení fyziologického porodu. Soud konkrétně v bodě 21 shrnul, že *„žádost podaná dne 27. 5. 2015 tedy přesahovala rozsah oprávnění, o němž bylo rozhodnuto předchozím pravomocným rozhodnutím žalovaného.“* Podle soudu nebylo v tomto soudním řízení přítom rozhodné, *„zda právní předpisy umožňovaly (či nikoliv) udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb porodním asistentkám v rozsahu vedení fyziologického porodu ve vlastním sociálním (domácím) prostředí rodiček.* A konečně v bodě 25 soud uložil krajskému úřadu, *aby, neshledá-li jiné překážky, věc meritorně projednal a rozhodl o žádosti žalobkyně ze dne 27. 5. 2015.“* Krajský úřad vydal po vrácení věci nové usnesení ze dne 26. června 2019, č.j. 087660/2019/KUSK, sp. zn. SZ_078809/2015/KUSK, o zastavení řízení o udělení, respektive rozšíření oprávnění k poskytování zdravotních služeb, a to podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu pro zjevnou právní nepřijatelnost. Usnesení krajského úřadu bylo žalobkyni doručeno dne 8. července 2019. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně včasné odvolání, o němž žalovaný rozhodl nyní žalobou napadeným rozhodnutím.

III.

K žalobním bodům

Žalovaný se nejprve vyjádří k otázce doručování, kterou žalobkyně zmiňuje na str. 3 a dále na str. 9 žaloby. Žalovaný doručoval prostřednictvím poštovní přepravy, neboť žalobkyně nedisponuje datovou schránkou a neměla ani pro tento účel zvoleného žádného zmocněnce. Zásilka byla řádně odeslána na adresu žalobkyně a byla jí zanechána výzva k vyzvednutí zásilky. Po jejím marném uplynutí byla zásilka vrácena

zpět správnímu orgánu, tj. Ministerstvu zdravotnictví. Nastala tedy v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu fikce doručení. Žalovaný je toho názoru, že při doručování odvolacího rozhodnutí nebylo pochybeno. K údajné nemožnosti dostat se k rozhodnutí ministerstva žalovaný uvádí, že se jedná pouze o tvrzení žalobkyně, která nejsou nijak doložena. Doloženou je pouze reakce ministerstva ze dne 24. října 2019 na neformální (telefonickou) žádost žalobkyně. Přílohou sdělení ministerstva ze dne 24. října 2019 byl stejnopis rozhodnutí odvolacího orgánu s vyznačenou doložkou právní moci (tato zásilka již byla žalobkyní převzata dne 30. října 2019). Na další, již nadbytečnou, písemnou žádost žalobkyně (již právně zastoupené) ze dne 29. října 2019 bylo prakticky obratem písemností ze dne 4. listopadu 2019 reagováno a bylo vysvětleno, že tato žádost byla již vyřízena. Ponechá-li žalovaný bez dalšího komentáře skutečnost, že žalobkyni muselo být známo, že je v její věci vedeno správní řízení (pro které platí zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí) a že si pro tento účel mohla určit zmocněnce, žádnou žádost o určení neplatnosti doručení nepodala, jak sama potvrzuje v žalobě. Žalovaný se proto ohrazuje proti údajné zmatečnosti a neefektivnosti systému evidence zásilek, když sama žalobkyně, ač opakovaným účastníkem řízení podle zákona o zdravotních službách a při znalosti orgánu prvního stupně, mohla vědět, který útvar kontaktovat a jak to učinit, včetně možnosti zaslání žádosti o zaslání stejnopisu prostřednictvím el. podatelny. Pokud ke komunikaci s odvolacím orgánem využívala žalobkyně nestandardní cesty a komunikovala s nepříslušnými útvary, což ani není doloženo, pak nemůže vyčítat správnímu orgánu, že se jí nepodařilo zásilku získat. Rovněž nelze žalobkyni přitakat v tom, že by ministerstvo nereagovalo vstřícně, když jí na základě její telefonické žádosti zaslalo okamžitě stejnopis rozhodnutí, což je ve spise doloženo.

Žalobní tvrzení o nemožnosti vést fyziologické porody ve vlastním sociálním prostředí pacientky bylo vypořádáno již v rámci odvolacího řízení na str. 4 – 6 napadeného rozhodnutí, v případě správního orgánu prvního stupně na str. 4 rozhodnutí krajského úřadu. Shrne-li žalovaný dlouhodobý postoj správních orgánů, jedná se o následující argumentaci. Základním předpisem upravujícím podmínky poskytování zdravotních služeb v České republice je zákon o zdravotních službách. Oborem péče jsou mj. obory nelékařských zdravotnických profesí, jakou je i obor porodní asistentka ve smyslu zákona č. 96/2004 Sb. Formy péče upravuje § 6 zákona o zdravotních službách a je jí

kromě dalších také péče poskytovaná ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Druhy péče podle časové naléhavosti jejího poskytnutí a podle účelu jejího poskytnutí vyjmenovává ustanovení § 5 zákona o zdravotních službách. Kromě péče poskytované ve zdravotnických zařízeních lze péči poskytovat v určitém rozsahu také péči domácí – srov. § 10 odst. 1 písm. b) ve spojení § 5 odst. 2 písm. f) až h) zákona o zdravotních službách. Podle § 10 odst. 3 zákona o zdravotních službách platí, že v rámci zdravotní péče poskytované ve vlastním sociálním prostředí pacienta lze vykonávat pouze takové zdravotní výkony, jejichž poskytnutí není podmíněno technickým a věcným vybavením k jejich provedení ve zdravotnickém zařízení. Jestliže poskytovatel poskytuje pouze domácí péči ve vlastním sociálním prostředí pacienta, postačuje zřízení kontaktního místa (které není zdravotnickým zařízením) podle vyhlášky č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „vyhláška č. 92/2012 Sb.“).

Zdravotní služby porodní asistentky lze v návaznosti na požadavky vyhlášky č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 92/2012 Sb. podle doloženého věcného a technického vybavení poskytovat v různém rozsahu, a to:

- a) na pracovišti porodní asistentky, kde jsou vedeny fyziologické porody
- b) na pracovišti porodní asistentky, kde nejsou vedeny porody
- c) v rámci zřízení kontaktního pracoviště ošetrovatelské péče v gynekologii a porodní asistenci.

Obě vyhlášky současně stanoví pro pracoviště porodní asistentky, kde jsou vedeny fyziologické porody, povinnost zajistit provedení porodu císařským řezem nebo operace směřující k ukončení porodu ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče nejdéle do 15 minut od zjištění komplikace porodu. V případě, že toto zajištěné není, je nutné zřídit v rámci zdravotnického zařízení poskytujícím péči v oboru porodní asistentka v rozsahu vedení fyziologického porodu porodní sál splňující požadavky na personální zabezpečení a technické a věcné vybavení stanovené těmito předpisy.

Z těchto prováděcích právních předpisů vyplývá podle přesvědčení žalovaného jednoznačně, že vedení fyziologického porodu porodní asistentkou je výkon, který požaduje dostupnost určitého vybavení pro řešení případných patologických situací, proto je rozlišeno pracoviště porodní asistentky podle účelu a rozsahu realizovaných výkonů a jedním z těchto pracovišť je „pracoviště porodní asistentky, kde jsou vedeny fyziologické porody“. Proto v rámci udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb ve vlastním sociálním prostředí pacienta nelze fyziologický porod vést. Zákon o zdravotních službách ve spojení s prováděcími předpisy totiž považuje zdravotní službu spočívající ve vedení porodu, byť fyziologického, za potenciálně rizikovou, a aby mohl stát garantovat její kvalitu a bezpečí, podmiňuje i v případě porodních asistentek asistenci u porodu a jeho vedení zřízením vybaveného zdravotnického zařízení. Tím je vyloučena možnost poskytovat tuto péči ve vlastním sociálním prostředí (domácnosti) ženy. Vedení fyziologického porodu dle § 5 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „vyhláška č. 55/2011 Sb.“), jako činnost poskytovanou porodní asistentkou nelze podřadit pod takový druh zdravotní péče, kterou lze poskytovat ve vlastním sociálním prostředí pacienta dle § 10 ve spojení s § 5 odst. 2 písm. f) až h) zákona o zdravotních službách. A to bez ohledu na to, že porodní asistentka by měla být z hlediska svého vzdělání k vedení fyziologického porodu kvalifikovaná (což vysvětluje rozsah činností svěřených vyhláškou č. 55/2011 Sb. právě porodní asistentce). Kromě požadavku vzdělání musí být splněny rovněž podmínky poskytování zdravotních služeb, pokud jakákoliv porodní asistentka usiluje o to poskytovat zdravotní služby samostatně jako podnikatelka.

Stejně tak se žalovaný vypořádal s odkazem žalobkyně na názor prof. JUDr. Iva Telce, CSc., a to v bodě III. odůvodnění napadeného rozhodnutí. Oproti názoru pana profesora je judikatura soudů (minimálně v konkrétní věci) závazná a v případě nejvyšších soudních instancí může judikatura sjednocovat judikaturu nižších soudů a ovlivňovat výklad příslušných předpisů. Žalovaný je proto oprávněn odkázat na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. června 2016, č. j. 30 Cdo 3598/2014, ve kterém se Nejvyšší soud zabýval mimo jiné tím, zda existuje právní norma, která by státním orgánům nařizovala zajistit těhotným ženám péči porodní asistentky u domácího porodu.

V rámci tohoto bodu dospěl Nejvyšší soud k závěru, „že v České republice nemůže porodní asistentka získat oprávnění k samostatnému vedení fyziologického porodu v domácím prostředí.“

Žalobkyně argumentuje také nálezem Ústavního soudu ze dne 24. července 2013, sp. zn. I. ÚS 4457/12, z něhož také cituje úvahu o naprostém vyloučení možnosti tzv. domácích porodů. K tomu žalovaný poznamenává, že předně tuto námitku žalobkyně v řízení neuplatnila. Kromě toho, i kdyby ano, žalovaný by ji neshledal za důvodnou, neboť se jedná o nález Ústavního soudu v jiné (trestní) věci, jejíž podstatou nebyl ústavněprávní přezkum podmínek poskytování zdravotních služeb, názor byl vysloven v podstatě obiter dictum a kromě toho správním orgánům nepřisluší hodnotit platnou právní úpravu, jíž jsou vázány. Krajský úřad zde postupoval v souladu se svou dlouhodobou správní praxí, která je známa také Ministerstvu zdravotnictví a jím aprobována.

Žalovaný dále poznamenává, že účastníkem řízení byla pouze žalobkyně, a ne okruh dalších (blíže neurčených) osob. Rozhodnutí se netýkalo jiných osob, a to ani dětí, jejichž zájmy a práva upravují příslušné předpisy.

Konečně i k údajné nekonzistentnosti v rozhodování jiných správních orgánů se žalovaný v napadeném rozhodnutí vyjádřil (viz bod II odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Zásahem do práva na podnikání žalobkyně v odvolání také neargumentovala a činí tak teprve nyní ve správní žalobě. Žalovaný se přesto vyjádří. Podle čl. 26 odst. 1 a 2 Listiny má každý právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost. Zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností. K tomu čl. 41 Listiny doplňuje, že práv uvedených v čl. 26, čl. 27 odst. 4, čl. 28 až 31, čl. 32 odst. 1 a 3, čl. 33 a 35 Listiny je možno se domáhat pouze v mezích zákonů, které tato ustanovení provádějí. Takovým zákonem je v oblasti poskytování zdravotních služeb zákon o zdravotních službách. Příkladem omezení jistě může být zákonem stanovený požadavek na příslušnou úroveň odborné

kvalifikace. Podle názoru žalovaného však takové omezení mohou dále představovat podmínky podnikání. Kvalifikace je jistě předpokladem k výkonu povolání (zde porodní asistentky), ale pro výkon samostatné podnikatelské činnosti spočívající v poskytování zdravotních služeb se uplatní zákon o zdravotních službách, konkrétně pak omezení týkající se zdravotních služeb poskytovaných ve vlastním sociálním prostředí pacienta v § 10 odst. 3 tohoto zákona. Omezení tak má zákonný podklad.

IV.

Závěrečný návrh žalovaného

S ohledem na výše uvedené skutečnosti žalovaný navrhuje, aby Krajský soud v Praze žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Mgr. Jan Bačina v. r.

ředitel odboru právního

podepsáno elektronicky

Přílohy:

1. spisová dokumentace MZ sp. zn. MZDR 34678/2019/PRO
2. spisová dokumentace KÚ Středočeského kraje sp. zn. 170819/2015/KUSK
3. spisová dokumentace KÚ Středočeského kraje sp. zn. 078809/2015/KUSK